

قوانین نجومی و ریاضی حاکم بر تاریخ انبیا و اهل بیت

غلامرضا ستوده^۱

^۱ عضو هیات علمی گروه کامپیوتر، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران

چکیده

بر خلاف نظرات مورخین و باستان شناسان که وقایع و فواصل تاریخ بشر را تقریبی و با ضرایبی از صدها و هزاران سال بیان می‌کنند، تاریخ بشر و خصوصاً تاریخ انبیاء بسیار دقیق است و بر اساس چارچوبی سهل و ممتنع با تاریخ اهل بیت هماهنگ شده و از اصول اعجاز عددی قرآن و روایات اهل بیت تبعیت می‌کند، مثلاً تولد پیامبر ۱۱۴ ۹۵ سال قمری بعد از هبوط آدم رخ داده است و طوفان نوح دقیقاً ۷۰۰۰ سال قمری قبل از شق القمر رخ داده و از هبوط آدم تا پایان خواب اصحاب کهف، ۱۰۳+۱۰۳ سال قمری فاصله است. با تطبیق آیات قرآن و روایات اسلامی، روایات اهل کتاب و گزاره‌های تاریخی، دو قانون اساسی حاکم بر تاریخ بشر (و علی‌الخصوص بر تاریخ انبیا و اهل بیت) با نام قانون فاصله و قانون بقای عمر قابل استخراج است. در این قوانین فاصله وقایع و جمع عمرها، بر اساس ضرایبی از قرون قمری (۱۰۰ ساله)، شمسی صحیح (۱۰۳ ساله)، شمسی دقیق (۱۰۳,۰۶۸۹ ساله) و عظیم (۱۱۴ ساله) قابل بیان هستند. در صورت اعتبار این نظریه، بسیاری از ابهامات تاریخ بشر برطرف و صحت و سقم بسیاری از احادیث و روایات متناقض تاریخی مشخص خواهد شد و می‌توان به اسراری از تاریخ دست یافت که در هیچ گزاره تاریخی و روایی اعلام نشده و یا اینکه اعلام شده اما بر اثر تحریفات تعمدی از بین رفته‌اند.

واژه‌های کلیدی: تقویم، هبوط آدم، قرن شمسی، قرن قمری، قرن عظیم، تاریخ انبیا، اهل بیت

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۱- مقدمه:

یکی از سؤالات مطرح تاریخ، مدت عمر بشر (بعد از هبوط آدم) و چگونگی انشعاب نژادهای بشری است. یهودیان این مدت را حدود شش هزار سال (به طور دقیقتر ۵۷۷۸ سال شمسی) معرفی می‌کنند. در کتاب تقویم مقدس نوشته کابالیست یهودی، ازرا میلیکن (Meiliken, Ezra (Jeff), 2007)، نویسنده برای تأیید این نظریه از سر و ته تاریخ انبیا زده و با تقلیل عمر پیامبران و کم کردن فاصله زمانی آنها و با کمک محاسبات ریاضی پیچیده (مانند جذر و لگاریتم) و حساب ابجد عبری، به این عدد دست پیدا کرده است. (اثبات کذب بودن مطالب این کتاب و کشف واقعیت‌های تاریخ انبیا بر اساس قرآن و احادیث اسلامی، انگیزه اصلی تحقیق حاضر است).

شواهد باستان‌شناسی عمر بشر را بسیار بیشتر از این معرفی می‌کنند و آثاری با قدمت بیش از ۸۰۰۰ سال (مانند تپه حسنلو در داخل ایران) کشف شده است. (ویکیپدیا، واژه تپه حسنلو) حتی نظریات زیست‌شناسی تکامل نسل بشر امروزی را به میلیونها تا صدها هزار سال پیش نسبت می‌دهند و از انسان سایانی مانند نئاندرتال‌ها نام می‌برند که قبل از عصر یخبندان (در حدود ۱۱ هزار سال پیش) روی زمین زندگی می‌کردند. (ویکیپدیا، واژه فرگشت انسان) البته در روایات اسلامی به موجوداتی به نام نسناس اشاره شده است که ۷۰۰۰ سال قبل از هبوط آدم روی زمین قتل و فساد می‌کرده‌اند. (جزایری، نعمت الله، قصص الانبیاء، ترجمه مشایخ، ص ۴۲) با جمع این نظرات به این نتیجه می‌رسیم که نسناس‌ها و یا موجوداتی شبیه انسان روی کره زمین حضور داشته‌اند اما بر اثر حوادثی طبیعی (مانند عصر یخبندان) و یا عذاب آسمانی منقرض شده‌اند و پس از انقراض آنها، بشر از نسل آدم بر روی زمین پراکنده شده است.

علاوه بر مسئله پیدایش بشر مسائل مهمی مانند طوفان نوح (به علت تأثیراتی که بر روی کره زمین و موجودات زنده و نسل بشر به جا گذاشته) نیز دارای ابهامات تاریخی زیادی است و اقوال متناقضی برای آن بیان شده است.

به زمان رخداد حوادث مهم تاریخ بشر مانند هبوط آدم، طوفان نوح و تاریخ تولد و وفات پیامبران و اطلاعاتی مانند شجره نامه انبیاء، در قرآن به طور مستقیم پرداخته نشده و در روایات و احادیث نیز اطلاعات ناقص و متناقضی وجود دارد. متأسفانه در کتب اسلامی (مانند تفاسیر) و تاریخی (مانند تاریخ طبری و مسعودی) به اعداد و ارقام محاسبه شده توسط اهل کتاب و اسرائیلیات استناد می‌شود. البته همه مقادیر موجود در کتب عهدین، نادرست نیستند و گاهی بسیار دقیق هستند، اما باید با نگاهی نقادانه به آنها نگاه شود. آنچه از تاریخ بشر از هزاره اول پیش از میلاد و مابعد در کتب تاریخی و منابع باستان‌شناسی ذکر می‌شود، نسبتاً دقیق است و وقایع با خطای چند ده سال ذکر شده‌اند. اما وقایع هزاره‌های پیشین، نه تنها تقریبی نیستند بلکه بسیار پر خطا (در حد چند قرن و چند هزاره) و مملو از افسانه‌ها هستند.

هر چند در قرآن، به تمام جزئیات تقویمی و نجومی پرداخته نشده اما در آیاتی نیز اعداد و ارقام بسیار دقیقی ارائه می‌شود که علاوه بر داشتن جنبه‌های اعجاز علمی و اعجاز عددی، الگوهایی را برای استخراج سایر اطلاعات نجومی و تقویمی در اختیار قرار می‌دهند. در میان احادیث نیز ارقام عجیب و شگفت‌انگیزی دیده می‌شوند که در ظاهر نکته خاصی در آنها دیده نمی‌شود اما وقتی در کنار آیات قرآن و احادیث و گزاره‌های تاریخی قرار می‌گیرند، نکات اعجاز گونه‌ای از آنها استخراج می‌شود و در مواردی چندین حدیث و روایت یکدیگر را تأیید می‌کنند.

بر خلاف نظرات مورخین که وقایع و فواصل تاریخ بشر را تقریبی و با ضرایبی از صدها و هزاران سال بیان می‌کنند، تاریخ انبیاء بسیار دقیق و میلیمتری است و بر اساس چارچوبی سهل و ممتنع با تاریخ اهل بیت هماهنگ شده و از اصول اعجاز عددی قرآن و احادیث اهل بیت تبعیت می‌کند، مثلاً نشان خواهیم داد که فاصله هبوط آدم تا کنون (۱۴۴۰ قمری)، دقیقاً ۱۲۳۲۲

سال قمری است و طوفان نوح تا معجزه شق القمر دقیقاً ۷۰۰۰ سال قمری فاصله دارد و از طوفان نوح تا کنون ۸۴۴۹ سال قمری (معادل ۸۱۹۷ سال شمسی) می‌گذرد.

در فصل دوم این مقاله، ابتدا به بعضی از مباحث نجومی و تقویمی مطرح شده در قرآن می‌پردازیم. در فصل سوم، یک سری احادیث با موضوع تقویم ارائه می‌شود و با کنار هم قرار دادن آنها، نقاط کلیدی تاریخ انبیاء شناسایی و جزئیات تقویمی آنها استخراج می‌شود. در فصل چهارم با کمک نتایج فصول قبل دو قانون اساسی حاکم بر تاریخ بشر و تاریخ انبیا استخراج می‌شود که به کمک آنها می‌توان به نقاط کور و بحث انگیز تاریخ بشر دست یافت. نهایتاً در فصل پنجم به جمع بندی مباحث و نتیجه‌گیری پرداخته می‌شود.

در بسیاری از مباحث این مقاله نیازمند انطباق وقایع تاریخی با تقویم شمسی، قمری، میلادی و عبری و تعیین روز هفته (شنبه،...) هستیم. برای این کار از دو نرم افزار تبدیل تاریخ برخط (آنلاین) استفاده شده است که خطای تقویم قمری کمتر از یک روز و تقویم عبری کمتر از یک روز در هر ۴۰۰۰ سال است. برنامه اول با نام (تقویم جهانی جامع) و برنامه دوم (تقویم پژوهش‌های ایرانی) است. نمونه‌ای از اجرای این ابزارها برای تعیین موقعیت زمانی روز عاشورای سال ۶۱ هجری و انطباق آن بر چهارشنبه ۲۱ مهر ماه در (شکل ۱) دیده می‌شود.

شکل ۱- انطباق تقویم‌های مختلف به کمک نرم افزار (تقویم پژوهش‌های ایرانی)

۲- اشاره به بازه‌های زمانی (مانند روز و سال و قرن) در قرآن

The screenshot shows a web interface for converting dates between four different calendars. Each section includes a date input field, a dropdown for month, and a year input field. The results are displayed in a table-like format.

تقویم میلادی ژولی (برای سال‌های پیش از 1582)	تقویم عبرانی (بازمانده گاهشماری آرامی/بابلی)	تقویم هجری قمری	تقویم هجری شمسی
10 October 680 Leap year Wednesday	10 حشوان 4441 (Embolismic deficient (383 days)	10 محرم 61 Normal year	21 مهر 59 Normal year
تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ
تغییر	تغییر	تغییر	تغییر
	ماه عبرانی חשוון	روز هفته 'yawm al-'arb'a	روز هفته Chaharshanbeh

در آیه ۲۵ سوره کهف مدت خواب اصحاب کهف این گونه ذکر شده است:

(و لبثوا فی کهفهم ثلاث مائه سنین و ازدادوا تسعا) (و آنان در غارشان سیصد سال، و نه سال هم افزون درنگ کردند). در تفسیر لاهیجی آمده است که یکی از علمای دین یهود از حضرت امام علی (علیه السلام) پرسید: چرا قرآن مدت توقف و خواب اصحاب کهف را ۳۰۹ ذکر سال کرده است در حالی که در حاشیه تورات ما این مدت ۳۰۰ سال نوشته شده است؟ حضرت امیر علیه السلام فرمودند: (سالهای شما شمسی است ولی سالهای ما قمری است). (اشکوری، محمد بن علی، تفسیر شریف لاهیجی، ج ۲، ص ۸۸۷) جالب اینجاست که دقیقاً ۳۰۹ سال قمری مساوی با ۳۰۰ سال شمسی می‌باشد. علاوه بر این خداوند در بیان ۳۰۹ سال بصورتی هم سال شمسی را بیان می‌کند و می‌فرماید: ۳۰۰ سال و با بیان نه سال هم به آن افزودند سال قمری را نیز بیان می‌کند. با مراجعه به منابع نجومی (ویکیپدیا، واژه‌های گاهشماری هجری خورشیدی و گاهشماری

هجری قمری) مدت دقیق یک سال شمسی برابر است با ۳۶۵,۲۴۲,۱۹۹ روز و مدت سال قمری ۳۵۴,۳۶۷,۰۰۸ روز است. در نتیجه ۳۰۰ سال شمسی معادل ۱۰۹۵۷۲,۶۵ و ۳۰۹ سال قمری معادل ۱۰۹۵۷۲,۶۵ روز است و فقط ۷۳ روز اختلاف وجود دارد. از این رو مدت یک قرن شمسی حدود ۱۰۳ سال قمری و به طور دقیقتر ۱۰۳,۰۶۸۹ سال قمری خواهد بود.

طبق آیه ۲۵۹ بقره، مدت مرگ شخص مذکور (عزیر نبی) ۱۰۰ سال (عام) ذکر شده است اما شمسی و قمری بودن آن مبهم است: (فاماته الله مایه عام ثم بعثه) همچنین در سوره مائده آیه ۱۹، مدت سرگردانی بنی اسرائیل در وادی تیه ۴۰ سال (سنه) ذکر شده است: (قال فانها محرمة عليهم اربعین سنه یتیهون فی الارض فلا تأس علی القوم الفسقین)

در سوره عنکبوت آیه ۱۴، مدت هدایت قوم نوح توسط وی ۱۰۰۰ سال (سنه) به غیر از ۵۰ (عام) ذکر شده است: (ولقد ارسلنا نوحا الی قومه فلیث فیهم الف سنه الا خمسین عاما فاخذهم الطوفان وهم ظلمون)

مدت ذکر شده در این آیه، مدت هدایت نوح بعد از نبوت وی بوده و اشاره‌ای به عمر نوح در لحظه نبوت و مدت عمر نوح پس از طوفان نشده است. (در ادامه ذکر خواهد شد که عمر حضرت نوح ۲۴۵۰ سال بوده است.)

در آیه اخیر، این ابهام وجود دارد که آیا دو کلمه عام و سنه تفاوت دارند یا خیر. اگر عام به معنی سال شمسی و سنه سال قمری باشد، این مدت برابر ۹۴۸,۴۶ سال قمری خواهد شد. کره زمین دارای حرکات متعددی است و یکی از حرکت‌های آن حرکت تقدیمی با مدت ۲۵۷۶۵ سال شمسی است (ویکیپدیا، واژه حرکت تقدیمی) و این مدت، با دقت بالایی ۲۸ برابر مدت هدایت قوم نوح است.

$$(25765 \cdot 1.030689) \div 28 = 948.41$$

این سؤال وجود دارد که آیا هر ۹۴۸,۵ سال قمری اتفاق مهمی در عالم رخ می‌دهد و یا خیر.

در بعضی از اصطلاحات قرآن اشاره مستقیمی به عدد نشده اما با مراجعه به علم لغت و تفسیر می‌توان محدوده زمانی آنها را تعیین کرد، مثلاً (بضع سنین) که به معنی حدود ۳ تا ۱۰ سال است و یا اصطلاح (غلام) که عمدتاً به پسر حدود ۱۰ تا ۱۴ ساله اطلاق می‌شود. همچنین اصطلاح (یوم الزینه) برای فرعون و (زینته) برای قارون اشاره به نوروز و اول فروردین است.

در قرآن، قرار گرفتن دو واقعه تاریخی در کنار هم ممکن است بیانگر ارتباط نجومی آن دو واقعه باشد. مثلاً نشان خواهیم داد که ذکر طوفان نوح پس از اشاره به شق القمر در سوره قمر کاملاً حساب شده است. همچنین قرار گرفتن چند اسم پیامبر به طور متوالی در یک آیه یا یک سوره و میزان تکرار آن اسامی حاوی اطلاعات نجومی و تقویمی است.

۳- تعیین چارچوب و نقاط کلیدی تاریخ انبیا

چارچوب تاریخ انبیا بر اساس احادیث و روایات اسلامی و اهل کتاب، نظرات مورخین و یک سری معادله ریاضی استوار است. سه دسته روایت از میان احادیث و روایات وارده، اساسی ترند که در ادامه آورده شده است:

- (۱) در کتاب فضائل شاذان بن جبرئیل قمی به نقل از واقدی آمده است: میان آدم تا خاتم ۹۹۰۰ سال و چهار ماه و هفت روز فاصله وجود دارد. (قمی، شاذان بن جبریل، الفضائل، ص ۱۸)
- (۲) در کتاب قصص الانبیاء به نقل از اکمال الدین شیخ طوسی حدیثی از امام صادق (ع) و پیامبر (ص) آمده و عمر پیامبران مهم این گونه ذکر شده است: (آدم ابوالبشر (علیه السلام) (۹۳۰ سال)، نوح (۲۴۵۰ سال)، ابراهیم (۱۷۵ سال)، اسماعیل بن ابراهیم (۱۲۰ سال)، اسحاق بن ابراهیم (۱۸۰ سال)، یعقوب بن اسحاق (۱۲۰ سال)، یوسف بن یعقوب (۱۲۰ سال)، موسی بن عمران (۱۲۶ سال)، هارون (۱۳۳ سال)، داوود (۱۰۰ سال)، و سلیمان بن داوود (۷۱۲ سال) در دنیا زندگی کردند.) (جزائری، نعمت الله، قصص الانبیاء، ترجمه مشایخ، ص ۱۷)

۳) در روایتی از امام صادق (ع) آمده است که: (بین حضرت نوح (ع) و ابراهیم خلیل (ع) **هزار سال** فاصله بود.) (طبرسی، حسن بن فضل، مکارم الاخلاق، ترجمه میرباقری، ج ۱، ص ۱۱۵) همچنین در کتاب الطبقات الکبری واقعی آمده است: (قبیصه بن عقبه از سفیان بن سعید، از پدرش، از عکرمه نقل می‌کند که می‌گفته است بین آدم و نوح ده قرن فاصله وجود داشته است و نیاکان نوح تا آدم همه بر آیین الهی بوده‌اند. محمد بن عمر بن واقد اسلمی از گروهی از اهل علم نقل می‌کند که می‌گفته‌اند میان آدم و نوح **ده قرن** فاصله بوده و هر قرن یکصد سال است و میان نوح و ابراهیم هم **ده قرن** که هر یک، صد سال است فاصله بوده است و میان ابراهیم و موسی هم **ده قرن** فاصله بوده است.) (واقعی، محمد بن سعد، الطبقات الکبری، ترجمه محمود مهدوی دامغانی، ج ۱، ص ۴۱) همچنین نویسنده مجمع البیان روایتی از ابو روق راجع به انحراف قوم نوح آورده است که: (این اختلاف پس از مرگ آدم علیه السلام واقع شد، چون آنها تا زمان حضرت نوح که **ده قرن** بود همه تابع یک دین و آئین بودند، و در زمان او اختلاف کردند.) (طبرسی، حسن بن فضل، مجمع البیان، ترجمه مفتاح، جلد ۱۱، ص ۲۷۴)

با توجه به این چند حدیث و بعضی روایات دیگر، نتایج جالبی بدست می‌آید که در ادامه به آنها می‌پردازیم. عمده مباحث بعد شامل محاسبه تاریخ دقیق تولد و وفات پیامبران مهم و ارتباط آنها با تاریخ تولد و وفات اهل بیت، اتفاقات مهم تاریخ پیامبران مانند طوفان نوح، شکستن بتها توسط ابراهیم خلیل، قربانی کردن اسماعیل، هجرت موسی به مدین، شکست ساحران توسط موسی، عبور بنی اسرائیل از دریا، عروج عیسی، خواب اصحاب کهف و شق القمر و همچنین ارتباط وقایع قرون اخیر مانند اشغال بیت المقدس توسط اسرائیل و ارتباط آن با تاریخ پیامبران است.

۱-۳- تاریخ تولد پیامبر (ص) و شهادت امام حسین (ع)

فاصله بین تولد آدم تا تولد پیامبر ضریب ۱۱۴ سال است:

$$۹۳۰ + ۹۹۰۰ = ۱۰۸۳۰ = ۹۵ \quad ۱۱۴$$

مدت عمر امام حسین (ع)، ۵۷ یعنی نصف ۱۱۴ سال است و فاصله تولد پیامبر تا عاشورا ۱۱۳ سال یعنی [۱]-۱۱۴ است و از این رو واقعه عاشورا در سال ۱۰۹۴۳ بعد از هبوط رخ داده است، یعنی:

$$۱۰۹۴۳ = ۹۶ \quad [۱]-۱۱۴$$

۲-۳- تولد و وفات پیامبران اولوالعزم

فاصله تاریخ تولد سه پیامبر اولوالعزم از هبوط آدم در جدول ۱ دیده می‌شود.

جدول ۱ - تاریخ تولد سه پیامبر اولوالعزم

نوح	$۹۳۰ + ۱۰۰۰ = ۱۹۳۰$	$۱۹۳۰ + ۲۴۵۰ = ۴۳۸۰$
ابراهیم	$۴۳۸۰ + ۱۰۰۰ = ۵۳۸۰$	$۵۳۸۰ + ۱۷۵ = ۵۵۵۵$
موسی	$۵۵۵۵ + ۱۰۰۰ = ۶۵۵۵ = ۱ + ۲ + \dots + ۱۱۴ = ۱۱۴ \quad ۵۷.۵$	$۶۵۵۵ + ۱۲۶ = ۶۶۸۱$

فاصله تولد حضرت عیسی از روی تولد پیامبر (ص) قابل محاسبه است و برای آن عدد ۱۰۲۴۲ بدست می‌آید. (تولد پیامبر سال ۵۷۱ میلادی است و از این رو تولد عیسی ۵۸۸ سال قمری قبل از پیامبر است.)

در کتاب قصص الانبیاء به نقل از تفسیر علی بن ابراهیم حدیثی از امام صادق (ع) آمده است که فرمود: (عمر عیسی در دنیا سی و سه سال بود، سپس خداوند او را به آسمان برد.) (جزائری، نعمت الله، قصص الانبیاء، ترجمه مشایخ، ص ۵۷۹)
عروج حضرت عیسی ۳۳ سال قمری پس از تولد، یعنی سال ۱۰۲۷۵ بدست می‌آید که دقیقاً ۵۵۵ سال قمری قبل از تولد پیامبر (ص) است.

۳-۳- تاریخ تولد و وفات حضرت داود و سلیمان (ع)

در اقوال تاریخی فاصله بین حضرت موسی تا حضرت داود، ۵۰۰ سال ذکر شده است. (بروجردی، محمد ابراهیم، تفسیر جامع، ج ۲، ص ۱۹۸) همچنین حضرت سلیمان در سن ۱۳ سالگی به حکومت رسیده است. در کتاب قصص الانبیاء به نقل از تفسیر محمد بن ابراهیم حدیثی از امام کاظم (ع) آورده شده که (داود (ع) سلیمان را جانشین خود نکرد، تا وقتی که عقل او را آزمایش نمود، و آن زمان سلیمان در سن سیزده سالگی بود و مدت چهل سال هم حکومت کرد.) (جزائری، نعمت الله، قصص الانبیاء، ترجمه مشایخ، ص ۵۱۶)

در حدیث اخیر، مدت حکومت ۴۰ ساله به حضرت داود بر می‌گردد و نه سلیمان، زیرا مدت عمر حضرت سلیمان ۷۱۲ سال است. شاید این روایت باعث شده که مدت عمر حضرت سلیمان $۱۳+۴۰=۵۳$ سال در نظر گرفته شود. با فرض صحت ۷۱۲ سال، به نکات جالبی می‌رسیم. فاصله تولد حضرت داود تا وفات حضرت سلیمان برابر است با:

$$[۱]-۸۰۰ = [۱]+۱۱۴ = ۷ = ۷۹۹ = ۱۳+۷۱۲-۱۰۰$$

تاریخ تولد حضرت داود برابر است با:

$$[۱]-۱۱۴ = ۶۳ = ۷۱۸۱ = ۵۰۰+۶۶۸۱$$

و تاریخ وفات حضرت سلیمان نیز برابر است با:

$$۱۱۴ = ۷۲ = ۷۹۸۰ = ۷۱۸۱+۷۹۹$$

در سوره سبأ، دو بار نام داود و یک بار نام سلیمان آمده است. جمع عمر (با احتساب تکرار) برابر است با:

$$۱۱۴ = ۸ = ۹۱۲ = ۷۱۲ + ۱ + ۱۰۰ + ۲$$

۳-۴- عاشورا و ذبح عظیم

نقطه وسط تولد حضرت آدم و عاشورا برابر است با:

$$114 = 48 = 5472 = (0+10943) \div 2$$

فاصله این نقطه، تا تولد حضرت ابراهیم برابر ۹۲ سال است. به نظر می‌رسد که این نقطه ذبح اسماعیل باشد، زیرا ارتباط آن با عاشورا طبق آیه ۱۰۷ سوره صافات (وفدیناه بذبح عظیم) مشخص است. با توجه به اینکه در این لحظه به حضرت اسماعیل صفت (غلام حلیم) اطلاق شده و غلام به سن بین ده تا چهارده سال اطلاق می‌شود، می‌توان نشان داد که سن حضرت اسماعیل حدود یازده سال بوده و در سن ۸۱ سالگی حضرت ابراهیم به دنیا آمده است. در بعضی گزاره‌های تاریخی سن حضرت اسماعیل در لحظه ذبح، سیزده سال ذکر شده که انحراف چندانی با این عدد ندارد. فاصله تولد حضرت ابراهیم تا وفات حضرت اسماعیل برابر با $۲۰۱ = ۸۱+۱۲۰$ که تقریباً دو قرن قمری است.

۵-۳- تاریخ تولد و وفات چهار پیامبر متوالی (ابراهیم، اسحاق، یعقوب و یوسف)

می‌توان نشان داد که از تولد یعقوب تا وفات یوسف، دقیقاً دو قرن شمسی فاصله است. طبق روایات از لحظه دیدار یوسف در مصر تا وفات یعقوب، دو سال فاصله بوده و نه هفده سال. از محمد بن مسلم نقل شده که به امام باقر (ع) عرضه داشتیم: یا ابن رسول الله، به من خبر دهید، یعقوب (ع) چند سال در کنار یوسف در مصر زندگی کرد؟ فرمود: (دو سال و در زمان حیات یعقوب او حجّت خدا و پیامبر بوده، لیکن یوسف پادشاه بود، ولی وقتی یعقوب وفات یافت یوسف پس از او حجّت خدا در روی زمین گشت و جنازه پدر را در تابوتی به سرزمین شام و از آنجا به بیت المقدس برد و او را در همان جا دفن نمود.) (جزائری، نعمت الله، قصص الانبیاء، ترجمه مشایخ، ص ۲۸۹)

ماجرای یوسف و همسر عزیز، در اوایل جوانی یوسف یعنی حدود ۱۷ سالگی یوسف رخ داده است. مدت زندان یوسف کلاً به اندازه (بضع سنین) که عددی بین ۳ تا ۹ سال است بوده که متوسط آن حدود ۶ سال است. فاصله شروع خشکسالی تا آمدن یعقوب به مصر، حدود دو سال است. در نتیجه، حضرت یعقوب در سن ۳۴ سالگی یوسف وفات نموده‌اند:

$$۱۷+۶+۷+۲ = ۳۲, \quad ۳۲+۲ = ۳۴$$

$$۱۲۰-۳۴+۱۲۰ = ۲۰۶ = ۲ \quad ۱۰۳$$

یعنی از تولد حضرت یعقوب تا وفات حضرت یوسف دقیقاً دو قرن شمسی فاصله است. حضرت یوسف در ۹ سالگی رؤیای صادقه را مشاهده نموده و در ۱۲ سالگی به چاه افتاد و از این رو مدت فراق یوسف دقیقاً ۲۰ سال است و با احادیث سازگار است، مثلاً در کتاب البرهان آمده است: (علی بن ابراهیم: قال: حدثنی أبی، عن حنان بن سدير، عن أبيه، عن أبي جعفر (عليه السلام) قال: قلت له: أخبرني عن يعقوب حين قال لولده: اذهبوا فتنحسروا من يوسف وأخيه، أكان علم أنه حي، وقد فارقه منذ عشرين سنة، وذهب عيناه من البكاء عليه؟ قال نعم ... (بحرانی، هاشم بن سلیمان، البرهان فی تفسیر القرآن، ج ۳، ص ۱۹۲)

طبق روایاتی از امام صادق (ع)، بین بشارت تولد حضرت اسماعیل تا بشارت تولد حضرت اسحاق، پنج سال فاصله بوده است. (طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان ترجمه مفتاح، ج ۲۱، ص ۳۳)

یعنی حضرت اسحاق در سن $۸۶ = ۸۱+۵$ سالگی حضرت ابراهیم به دنیا آمده است. می‌توان نشان داد که حضرت یوسف، دقیقاً صد سال قمری بعد از وفات حضرت ابراهیم به دنیا آمده است. طبق این فرض، تاریخ هبوطی تولد و وفات چهار پیامبر متوالی، در جدول بعد دیده می‌شود.

فاصله تولد حضرت ابراهیم تا وفات حضرت یعقوب برابر است با سه قرن شمسی:

$$۵۶۸۹-۵۳۸۰ = ۳۰۹ = ۳ \quad ۱۰۳$$

فاصله تولد حضرت اسحاق تا وفات حضرت یوسف برابر است با سه قرن شمسی:

$$۵۷۷۵-۵۴۶۶ = ۳۰۹ = ۳ \quad ۱۰۳$$

تولد و وفات این چهار پیامبر متوالی در جدول ۲ دیده می‌شود.

جدول ۲ - زمان تولد و وفات چهار پیامبر متوالی

وفات	تولد	نام پیامبر
۵۵۵۵	۵۳۸۰	ابراهیم

اسحاق	$۵۳۸۰+۸۶ = ۵۴۶۶$	$۵۴۶۶+۱۸۰ = ۵۶۴۶$
یعقوب	$۵۶۸۹-۱۲۰ = ۵۵۶۹$	$۵۶۵۵+۳۴ = ۵۶۸۹$
یوسف	$۵۵۵۵+۱۰۰ = ۵۶۵۵$	$۵۶۵۵+۱۲۰ = ۵۷۷۵$

۳-۶- تناظر وقایع زمان اهل بیت و زمان حضرت ابراهیم (ع)

نصف تاریخ چند واقعه تاریخ اهل بیت، نقاطی مهم در تاریخ حضرت ابراهیم است که در جدول ۳ دیده می‌شود.

جدول ۳- تناظر وقایع زمان اهل بیت و زمان حضرت ابراهیم (ع)

واقعه زمان حضرت ابراهیم	نصف تاریخ	تاریخ هبوطی	تاریخ هجری	واقعه زمان اهل بیت
شکستن بتها	۵۴۱۵	۱۰۸۳۰	-۵۳	تولد پیامبر (ص)
تولد حضرت اسماعیل	۵۴۶۱	۱۰۹۲۲	۴۰	شهادت حضرت علی (ع)
تولد حضرت اسحاق	۵۴۶۶	۱۰۹۳۲	۵۰	شهادت امام حسن (ع)
ذبح اسماعیل	۵۴۷۲	۱۰۹۴۳	۶۱	شهادت امام حسین (ع)
تولد حضرت یعقوب	۵۵۶۹	۱۱۱۳۷	۲۵۵	ولادت امام زمان (عج)

طبق روایات، حضرت ابراهیم (ع) در نوروز بتها را شکست. در بحار الانوار روایتی از معلی بن خنیس درباره وقایع رخ داده در نوروز ذکر شده است. (مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، ج ۵۶، ص ۱۱۹) برگزاری جشن نوروز در بابل و مصر قدیم و بسیاری از تمدنهای باستانی بسیار محتمل است و منشأ همه آنها علاوه بر طراوت طبیعت، اشاره به کوه نشستن کشتی نوح و نجات نسل بشر در آن روز است.

به نقل از تفسیر نمونه پس از برگزاری محاکمه، آن حضرت به مدت ۴۰ روز زندانی بودند تا مردم هیزم آتش را فراهم کردند. (مکارم شیرازی، آیت الله ناصر و دیگران، تفسیر نمونه، ج ۱۳، ص ۴۴۳-۴۴۷) در بعضی نقلها یک ماه نیز ذکر شده که تفاوت محسوسی با ۴۰ روز ندارد. در بعضی گزارشها، یک سال و ۷ سال نیز ذکر شده که بعید به نظر می‌رسند.

طبق روایات متعدد، روزی که حضرت در آتش افتاد و آتش برای وی برد و سلام گردید، ۱۸ ذیحجه (عید غدیر) بوده است. (فیض کاشانی، ملا محسن، تقویم المحسنین، ص ۱۴) البته در بعضی نقلها ۲۵ ذیحجه نیز ذکر شده است.

با مراجعه به ابزارهای تقویمی، نوروز سال ۵۳۰۴ شمسی قبل از هجرت، بر ۱۹ ذیقعد سال ۵۴۱۵ هبوطی منطبق است و یک ماه بعد از آن ۱۸ ذیقعد است. بنابراین مدت بازداشت حدود یک ماه منطقی به نظر می‌رسد. سن حضرت در این تاریخ ۳۰ سال است. اگر لحظه شکستن بتها نوروز یک سال زودتر در نظر گرفته شود، فاصله آن تا ۱۸ ذیحجه برابر ۴۰ روز می‌شود. از این رو محاسبه انجام شده ممکن است یک سال خطا داشته باشد. در گزاره های تاریخی سن عدد ابراهیم در آن واقعه ۱۶ و

۲۶ سال ذکر شده است (مکارم شیرازی، آیت الله ناصر و دیگران، تفسیر نمونه، ج ۱۳، ص ۴۴۷) که مورد اخیر به عدد ۳۰ محاسبه شده نزدیک است.

۷-۳- تولد حضرت عیسی (ع) در تابستان

تولد پیامبر (ص)، ۱۱۴ = ۵۷۰ سال شمسی بعد از حضرت عیسی و تولد حضرت علی (ع)، ۲۹ سال قمری بعد از رسول (ص) بوده و از این رو تولد امام (ع) دقیقاً سال ۶۰۰ میلادی است، یعنی فاصله تولد امام (ع) تا تولد حضرت عیسی دقیقاً ۶۱۸ سال قمری است.

$$۶۱۸ = ۶ \times ۱۰۳$$

در بعضی روایات تولد حضرت عیسی (ع) ۲۶ جمادی الاول و در بعضی روایات دحو الارض یعنی ۲۵ ذیقعد ذکر شده است. (مرعشی نجفی، سید مهدی، حوادث الایام، ص ۳۶۱) در حدیثی از امام رضا (ع) آمده است: (روز ۲۵ ذی القعدة روزی بود که ابراهیم و عیسی (ع) در آن به دنیا آمدند.) (بحرانی، یوسف بن احمد، الحدائق الناضرة فی أحكام العترة الطاهرة، ج ۱۳، ص ۳۶۳) با مراجعه به ابزارهای تقویمی، ۲۶ جمادی الاول ۶۴۱ قبل از هجرت منطبق بر ۱۹ دیمه و ۱۱ ژانویه سال ۱ میلادی است. این روز سه شنبه است. از طرفی سه شنبه ۱۲ تیر ماه همان سال بر ۲۴ ذیقعد منطبق است و احتمال یک روز خطا در تقویم قمری وجود دارد و ممکن این روز ۲۵ ذیقعد باشد. در حدیث معتبری از امام رضا علیه السلام نقل شده است: (روزی که عیسی به دنیا آمد، روز سه شنبه بوده، چهار ساعت و نیم از روز گذشته بود و نهی هم که حضرت عیسی علیه السلام در کنار آن متولد شد، نهر فرات بود.) (بحرانی، هاشم بن سلیمان، البرهان فی تفسیر القرآن، ج ۵، ص ۱۰) در انجیل لوقا، راجع به زمان تولد حضرت آمده است که (شبانان در صحرا به سر می بردند و در شب پاسبانی گله های خویش می کردند.) (انجیل لوقا، باب ۲، ۸-۱۲) در این صورت احتمال تولد حضرت در زمستان به دلیل سردی و بارانی بودن هوای فلسطین در نیمه دی ماه، ضعیف و احتمال وقوع تولد حضرت در تابستان افزایش می یابد. با جمع روایات و محاسبات تقویمی به این نتیجه می رسیم که به احتمال قوی تولد حضرت عیسی (ع) در سه شنبه ۲۵ ذیقعد ۶۴۱ قبل از هجرت منطبق بر ۱۲ تیرماه ۶۲۱ شمسی قبل هجرت و پنجم ژولای سال ۱ میلادی است.

۸-۳- رابطه هجرت حضرت موسی (ع) به مدین و حضرت محمد (ص) به مدینه

فاصله تولد حضرت موسی تا تولد پیامبر (ص) برابر است با:

$$۱۰۸۳۰ - ۶۵۵۵ = ۳۷۵ \quad ۱۱۴$$

فاصله تولد حضرت موسی تا هجرت پیامبر (ص) به مدینه، برابر است با:

$$(10830+53)-6555 = 4328 = 42 \quad 103.0689$$

عدد ۱۰۳،۰۶۸۹ مقدار دقیق یک قرن شمسی است.

طبق اقوال تاریخی حضرت موسی در سن حدود سی سالگی به مدین هجرت نموده اند. در بعضی اقوال مدت حضور موسی در پیش حضرت شعیب، ۱۰ سال، کمی بیش از ۱۰ سال، ۲۰ سال و ۲۸ سال ذکر شده است. مورد آخر به علت کم بودن سن حضرت موسی (یعنی ۱۲ سالگی) و کمتر بودن از سن رشد، بعید به نظر می رسد.

در آیه ۲۷ سوره قصص به حداقل ده سال حضور در خدمت شعیب اشاره شده است: (فان اتممت عشرا فمن عندک) در تفسیر لاهیجی راجع به این آیه آمده است: (علی بن ابراهیم روایت کرده که چون مدت ده سال گذشت موسی بعرض شعیب رسانید که مرا باید بمصر بملازمت اهل بیت خود رفت. شعیب گفت آن قدر صبر کن که گوسفندان من نتاج دهند در میان آنها هر

کدام که ابلق باشد مال تو است آنها را بردار و پیش اهل بیت خود برو ... (اشکوری، محمد بن علی، تفسیر شریف لاهیجی، ج ۳، ص ۴۷۰) از این روایت، مدت حضور کمی بیش از ده سال بدست می‌آید.

به نظر می‌رسد که مقدار دقیق سن حضرت موسی در لحظه هجرت به مدین، ۲۸ سالگی باشد و مدت حضور در مدین ۱۲ سال باشد و اقوالی که مدت حضور را ۲۸ ذکر کرده اند احتمالاً آن را با سن حضرت در لحظه هجرت جابجا گرفته‌اند. همچنین اگر سن حضرت ۲۸ فرض شود، فاصله هجرت موسی به مدین تا فاصله هجرت پیامبر (ص) به مدینه ارتباط جالبی پیدا می‌کند و دقیقاً ۴۳ قرن قمری خواهد شد:

$$(10830+53)-(6555+28) = 4300$$

لحظه خروج حضرت موسی (ع) از مصر و شروع غیبت صغری امام زمان (ع) با آیه ۲۱ سوره قصص مرتبط است: (فخرج منها خایفا یتربص قال رب نجنی من القوم الظالمین) فاصله این دو نقطه تاریخی برابر است با:

$$(10883-1 + 260) - (6555+28) = 4559 = 40 \text{ [1]-114}$$

۹-۳- تاریخ شروع و پایان خواب اصحاب کهف

همان طور که قبلاً بیان شد، فاصله شروع و پایان خواب اصحاب کهف، سه قرن کامل شمسی بوده است:

$$۳۰۰ + ۹ = ۳۰۹ = ۳ \text{ ۱۰۳}$$

طبق روایات، شروع خواب اصحاب کهف در زمان رومیان و با فاصله کمی بعد از عروج عیسی رخ داده و پایان خواب آنها بعد از مسیحی شدن رومیان رخ داده است. البته در بعضی روایات، شروع خواب آنها قبل از حضرت عیسی و بیدار شدن آنها پس از آن بوده است، اما علامه طباطبایی این قول را رد می‌نمایند. در بعضی روایات پادشاه زمان آنها را دقیانوس ذکر کرده اند که در حدود ۲۵۰ میلادی حکومت می‌کرده است. در منابع مسیحی پادشاه زمان بیداری اصحاب کهف، تیدوسیوس دوم ذکر شده که در حدود ۴۰۸ تا ۴۵۰ میلادی حکومت می‌کرده است. (حسینی طهرانی، علامه سید محمد حسین، معاد شناسی، ج ۵، ص ۳۴۰-۳۴۶)

کنستانتین امپراتور روم در سال ۳۱۳ میلادی مسیحیت را رسمی اعلام کرد و تا سال ۳۹۱ میلادی (توسط تیدوسیوس اول) در کل امپراتوری روم فراگیر شد. (ویکیپدیا، واژه مسیحیت)

تمام امپراتوران روم قبل از کنستانتین مخالف مسیحیان بوده اند و امکان دارد، شروع خواب اصحاب کهف قبل از خود دقیانوس رخ داده باشد. همچنین در صورت فرض بیداری اصحاب در زمان تیدوسیوس دوم، شروع خواب اصحاب کهف باید قبل از سال ۱۵۰ میلادی رخ داده باشد و در نتیجه دقیانوس نمی‌تواند پادشاه زمان شروع خواب اصحاب کهف باشد.

شروع و پایان خواب اصحاب کهف، باید ارتباط مناسبی با عدد ۱۰۳ داشته باشد. به نظر می‌رسد که تاریخ هبوطی شروع و پایان خواب اصحاب کهف، با خطای کمی ضریب ۱۰۳ باشد. پیش‌بینی آن است که:

$$100 \text{ شروع} + [1] = 103 \text{ 103} = 10301$$

$$103 \text{ پایان} + [1] = 103 \text{ 103} = 10610$$

این دو لحظه دقیقاً سالهای ۵۸ و ۳۵۸ میلادی هستند که با شرایط تاریخی بررسی شده سازگار است. (تاریخ بیدار شدن تقریباً وسط سال ۳۱۳ و ۳۹۱ میلادی است. شاید اشاره قرآن به ۹ سال اضافه بر ۳۰۰ سال علاوه بر دلائل نجومی قرن شمسی و قمری، بیانگر وضع جامعه شهر اصحاب کهف باشد که در این ۹ سال، آرام آرام مردم از کفر خارج و به ایمان گرویده باشند).

طبق این نظریه، فاصله غیبت کبری امام زمان (ع) با لحظه پایان خواب اصحاب کهف، برابر است با شش قرن قمری:

$$(10883-1+329)-10610 = 11211-10610 = 600 + [1]$$

اشخاص و وقایع موجود در سوره کهف ارتباط عمیقی با امام زمان (ع) داشته و فواصل زمانی اتفاقات نیز با تولد، غیبت صغری و کبرای ولی عصر (ع) مرتبط هستند. همچنین فاصله پایان خواب اصحاب کهف تا ولادت امام سجاد (ع) برابر است با:

$$(10883-1+37)-10610 = 309 = 3 \times 103$$

۱۰-۳- جمع عمر اشخاص مهم در آیات و سوره‌های قرآن

در بسیاری از سوره‌های قرآن جمع عمر پیامبران و صدیقین (گاهی بدون اعمال ضریب تکرار و در مواردی با اعمال آن، با انحراف بسیار کمی در حدود یک سال)، ضریب ۱۰۰ یا ۱۰۳ یا ۱۱۴ است. مثلاً با شمارش نام پیامبران در سوره هود (به صورت جدول ۴) به نکات جالبی می‌رسیم.

جدول ۴ - روابط عمر انبیاء مذکور در سوره هود

جمع	شعیب	یعقوب	اسحاق	لوط	ابراهیم	صالح	هود	نوح	موسی
$40 \times 103.0689 = 4122.76$	۲۵۲	۱۲۰	۱۸۰	۸۰	۱۷۵	۲۸۰	۴۶۰	۲۴۵۰	۱۲۶
$3648 = 32 \times 114$	۲۵۲			۸۰		۲۸۰	۴۶۰	۲۴۵۰	۱۲۶

همچنین می‌توان نشان داد که جمع عمر افرادی که در خواب حضرت یوسف آمده‌اند، دقیقاً ۱۱۴ یا ۱۰ سال قمری است که بررسی آن مجال زیادی می‌طلبد.

۱۱-۳- لحظه دقیق طوفان نوح و ارتباط آن با شق القمر

چنانکه بیان شد، مدت عمر حضرت نوح طبق نظر اکمال‌الدین، ۲۴۵۰ سال است. با این حال روایات دیگری مانند ۱۲۰۰، ۱۴۰۰، ۲۴۰۰ و ۲۵۰۰ نیز ذکر شده است و دو مورد آخر تقریبی از ۲۴۵۰ هستند و احتمال ۲۴۵۰ سال را افزایش می‌دهند. در کتاب امالی شیخ صدوق حدیثی از امام صادق (ع) آمده است که فرمود: (حضرت نوح علیه السلام ۲۵۰۰ سال عمر کرد. به ترتیب که ۸۵۰ سال قبل از پیامبریش بود و ۹۵۰ سال پیامبری کرد و مردم را به سوی خدا دعوت نمود و ۲۰۰ سال به ساختن کشتی اشتغال داشت و ۵۰۰ سال پس از فرو نشستن طوفان، زندگی نمود که مجموعاً ۲۵۰۰ سال خواهد شد.) (ابن بابویه، محمد بن علی، امالی شیخ صدوق، ترجمه کمره‌ای، ص ۵۱۲)

در مورد ماه و روز پایان طوفان نوح نیز اختلافات زیادی وجود دارد. در منابع اهل سنت، روز عاشورا پایان طوفان نوح و به کوه نشستن کشتی عنوان شده است اما با بررسی دقیق در می‌یابیم که این قول از جعلیات بنی امیه است. محدث قمی در کتاب مفاتیح الجنان به نقل از شفاء الصدور برخی از اقدامات بنی امیه را چنین می‌نویسد: (بنی امیه روز عاشورا را مبارک می‌دانستند. آنان در این روز مراسم عید بر پا می‌کردند، آن روز را روزه می‌گرفتند و برای همین درباره روز عاشورا فضایل و مناقبی ساخته‌اند و حتی دعائی هم درباره فضیلت روز عاشورا، درست کرده‌اند که اولش این است: یا قابل توبه آدم یوم عاشورا، یا رافع ادريس الى السماء یوم عاشورا، یا مسکن السفینه یوم عاشورا یا غیاث ابراهیم من النار یوم عاشورا. اینها را ساخته‌اند تا امر مشتبه شود. آنان معتقدند هر نبی وسیله و شرفی دارد و در روز عاشورا این شرف زیاد می‌شود، مانند خاموش کردن آتش نمرود برای ابراهیم، قرار گرفتن سفینه نوح کوه جودی، غرق ساختن فرعون در دریا و نجات حضرت موسی از دست فرعون،

نجات حضرت عیسی از دست یهودیان.) شیخ عباس قمی در ادامه می‌نویسد: شیخ صدوق از میثم تمار به نقل از امام علی (ع)، نقل می‌کند: امام علی، فرمود: در آینده، فرزند پیامبر را به قتل می‌رسانند و روز عاشورا که فرزند پیامبر را کشته‌اند، روز مبارک قرار می‌دهند! راوی می‌گوید: به میثم تمار، گفتم: چگونه آن روز را روز مبارک قرار می‌دهند؟ گفت: آنان در فضیلت آن حدیث جعل می‌کنند و می‌گویند: روز عاشورا، روزی است که خداوند توبه آدم را پذیرفته با اینکه توبه آدم در ماه ذی الحجه پذیرفته شده است. آنان می‌گویند: در عاشورا، یونس از شکم ماهی نجات یافته، در حالی که در ماه ذی القعدة از شکم ماهی نجات یافته است. می‌گویند: روز عاشورا روزی است که کشتی نوح کنار کوه جودی قرار گرفت در حالی که روز هیجدهم ماه ذی الحجه قرار گرفت. آنان می‌گویند: روز عاشورا دریا برای موسی شکافته شد در حالی که در ماه ربیع الاول شکافته شده بود. (قمی، شیخ عباس، کلیات مفاتیح الجنان، اعمال روز عاشورا)

در بحارالانوار مجلسی روایات مفصلی از معلی بن خنیس راجع به فضیلت نوروز آمده است که امام صادق (ع) در پاسخ سؤال وی فرمود: (نوروز روزی است که کشتی نوح بر کوه جودی قرار گرفت، روزی است که جبرئیل بر نبی علیه‌السلام نازل شد، روزی است که رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله، علی علیه‌السلام را بر دوش کشید تا بت‌های قریش را از بالای کعبه می‌کند، روزی است که نبی علیه‌السلام به وادی جن رفت و از ایشان بیعت گرفت، روزی است که برای علی علیه‌السلام از مردم بیعت گرفت (غدير خم) روزی است که قائم آل محمد ظهور خواهد کرد و روزی است که امام عصر عجل‌الله‌تعالی فرجه‌الشریف بر دجال پیروز خواهد شد.) (مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، جلد ۵۹، ص ۹۱)

با جمع سه حدیث اخیر، زمان پایان طوفان نوح انطباق ۱۸ ذیحجه و نوروز و ۵۰۰ سال قبل از وفات حضرت نوح خواهد بود. فاصله تولد نوح تا هبوط آدم ۱۹۳۰ سال است و حدود ۲۰۰۰ سال بعد لحظه طوفان نوح است. با مراجعه به ابزارهای تقویمی کلیه سالهای بین ۳۸۳۰ تا ۴۰۳۰ هبوطی بررسی و فقط در سال ۳۸۷۳ هبوطی چنین تطبیقی رخ می‌دهد و فاصله آن تا تولد حضرت برابر است با:

$$۳۸۷۳ - ۱۹۳۰ = ۱۹۴۳$$

با فرض مدت عمر ۲۴۵۰ سال، مدت زندگی حضرت پس از طوفان برابر است با:

$$۲۴۵۰ - ۱۹۴۳ = ۵۰۷$$

این عدد به ۵۰۰ سال ذکر شده در روایت بسیار نزدیک است و به نظر می‌رسد، اعداد جزئی ذکر شده در روایت تقریبی باشند. مسلماً مدت هدایت نوح پس از پیامبری و قبل از طوفان نزدیک ۹۵۰ سال است. (طبق محاسبات فصل دوم مقاله ممکن است مقدار دقیق این مدت ۹۴۸٫۵ سال باشد. با این حال حدود ۵۰ سال بین دو روایت امالی شیخ صدوق و اکمال الدین، اختلاف وجود دارد. تنها راه رفع این اختلاف آن است که بپذیریم همزمان با ساخت کشتی نوح، هدایت نیز ادامه یافته باشد و سالهای آخر هدایت نوح با ساخت کشتی همپوشانی داشته باشد. به نظر می‌رسد که جزئیات زندگی حضرت نوح طبق جدول ۵ باشد.

جدول ۵ - دوره های مختلف زندگی حضرت نوح (ع)

مدت	پایان	شروع	دوره
۸۵۰ (یا ۸۵۱٫۵)	۲۷۸۰	۱۹۳۰	قبل از نبوت
۹۵۰ (یا ۹۴۸٫۵)	۳۷۳۰	۲۷۸۰	هدایت قوم

ساخت کشتی	۳۶۷۳	۳۸۷۳	۲۰۰
پس از طوفان	۳۸۷۳	۴۳۸۰	۵۰۷

مدت همپوشانی دوره هدایت و ساخت کشتی برابر است با:

$$۳۷۳۰ - ۳۶۷۳ = ۵۷ = ۰.۵ \quad ۱۱۴$$

از آنجا که برای ساخت کشتی نیاز به تهیه چوب است، به احتمال قوی این مدت ۵۷ سال صرف کاشت درختان و تهیه چوب شده است و همزمان با آن، هدایت قوم نیز ادامه یافته است. در کتاب تاریخ انبیاء آمده است که حضرت نوح طی سه مرحله ۳۰۰ ساله قوم خود را نفرین کرد و پس از نفرین آخر (سال ۹۰۰ هدایت) جبرئیل نازل شد و دستور کاشت درخت خرما (یا ساج) را ابلاغ نمود و اعلام کرد که پس از به بار نشستن درختان فرج خواهد رسید؛ اما با تأخیر در فرج، نیمی از پیروان وی از ایمان دست برداشتند. پس از این مرحله دستور ساخت کشتی از طریق وحی به حضرت ابلاغ گردید: (واوحی الی نوح انه لن یومن من قومک الا من قد امن فلا تبتیس بما کانوا یفعلون، واصنع الفلک باعیننا ووحینا ولا تخطبنی فی الذین ظلموا انهم مغرِقون) (و به نوح وحی شد که از قوم تو جز کسانی که تاکنون ایمان آورده‌اند، ایمان نخواهند آورد، و از آنچه کرده‌اند اندوهگین مباش، و کشتی را زیر نظر ما و وحی ما بساز و با من درباره کسانی که شرک ورزیده‌اند، شفاعت مکن، که آنان غرق شدنی هستند.) (آیات ۳۶-۳۷ سوره هود) در این لحظه نوح از خداوند خواست که احدی از کافران را زنده نگذارد و سپس با راهنمایی جبرئیل شروع به ساخت کشتی نمود. (موسوی، سید مرتضی، تاریخ انبیاء از آدم خلیفه الله تا خاتم رسول الله، ص ۴۹-۵۱)

فاصله طوفان نوح تا کنون (۱۴۴۰ قمری) تقریباً ۸۲ قرن شمسی است:

$$[۳] - [۱۰۳۰۶۸۹] = ۸۲ \quad [۳] + [۱۰۳] = ۸۲ \quad ۸۴۴۹ = ۱۲۳۲۲ - ۳۸۷۳$$

در حال حاضر زمین شناس و باستان شناسی به نام جفری رز از دانشگاه بیرمنگام ادعا نموده که در حدود ۸۰۰۰ سال پیش، با آب شدن یخ‌های شمال کانادا، سیل بزرگی ایجاد و علاوه بر پر کردن دریاچه‌های کانادا، باعث افزایش آب اقیانوس هند و در نتیجه پر شدن خلیج فارس و زیر آب بردن مناطق اطراف آن شده است. در این نظریه عمده خلیج فارس خشک بوده و تمدنی در آن شکل گرفته بوده اما پس از سیل زیر آب رفته است. این محقق ادعا نموده که طوفان نوح بر اثر همین سیل ایجاد شده است (Rose, Jeffrey, 2010). مدت ۸۲۰۰ سال شمسی محاسبه شده در این مقاله به ۸۰۰۰ سال مورد ادعای این محقق نزدیک است.

در مورد وقوع شق القمر قبل از بعثت و در شب ۱۴ ذیحجه هیچ شکی وجود ندارد، اما در مورد سال آن اختلاف است. بعضی مفسرین و علمای شیعه (مانند طبرسی در اعلام الوری و راوندی در خرائج) زمان آن را اوایل بعثت می‌دانند. علامه طباطبایی زمان آن را بر اساس بعضی روایات ۵ سال قبل از هجرت یعنی سال هشتم بعثت و در محل شعب ابی‌طالب می‌داند. (رسولی محلاتی، سید هاشم، درس‌هایی از تاریخ تحلیلی اسلام، ج ۳، ص ۲۴۷) از ابن عباس و ابن مسعود روایتی مبنی بر دو بار وقوع شق القمر در مکه نقل شده است. (کاشانی، ملا فتح الله، تفسیر منهج الصادقین، ج ۹، ص ۹۳) وقوع دو بار شق القمر بعید به نظر نمی‌رسد: یک بار در اوایل بعثت و یک بار در سالهای آخر حضور پیامبر در مکه. در بعضی روایات زمان وقوع را در موقع پیمان عقبه (سال آخر بعثت) به پیشنهاد حقیقت جوین مدینه می‌دانند (مجلسی، محمد باقر، بحارالانوار، ج ۱۷، ص ۳۵۵) که مورد اخیر با سیاق آیات سوره قمر همخوانی ندارد.

با بررسی روایات وارده از ابن عباس و سایر علمای اسلامی ترتیب نزول سوره ها در قالب یک لیست در اختیار است. (معرفت، آیت‌الله محمد هادی، علوم قرآنی، فصل دوم) با مراجعه به این لیست در می‌یابیم که سوره قمر سوره ۳۷ ام از میان ۸۶ سوره مکی است و عمده سوره‌های قبل از آن قصار السور هستند و جمع تعداد آیات قبل از نزول این سوره حدود ۷۰۰ آیه از میان ۴۶۰۰ آیه مکی است. از این رو احتمال نزول آن در سالهای اول بعثت بسیار بالاست. واقعه شق‌القمر در دوره دعوت عمومی پیامبر یعنی از سال چهارم به بعد رخ داده است. فاصله سال چهارم بعثت از هبوط آدم برابر است با:

$$10830 + 40 - 1 + 4 = 10873$$

و فاصله سال هشتم بعثت از هبوط آدم برابر است با:

$$10830 + 40 - 1 + 8 = 10877$$

اگر واقعه شق‌القمر در سال ۱۴ ذیحجه سال چهارم بعثت رخ داده باشد، آن واقعه بر شب جمعه، ۱۶ مهر (جشن مهرگان دوران ساسانی) و ۱۵ تیشری (عید سکوت یهودیان) منطبق خواهد شد و فاصله آن با طوفان نوح دقیقاً ۷۰۰۰ سال قمری خواهد شد:

$$10873 - 3873 = 7000$$

در سوره قمر، به زیبایی بلافاصله پس از ذکر واقعه شق‌القمر به داستان حضرت نوح (ع) و ماجرای طوفان پرداخته شده است و این تأیید دیگری بر صحت محاسبات است. طبق این نظریه واقعه شق‌القمر تا عاشورا (و شهادت قمر بنی هاشم) دقیقاً ۷۰ سال فاصله دارد. در نتیجه واقعه شق‌القمر با داستان کشتی نوح ۷۰۰۰ سال و با شهادت کشتی نجات (امام حسین (ع)) ۷۰ سال سابقه دارد، همچنین:

$$7000 + 70 = 62 \quad 114 + [2]$$

اگر شق‌القمر در سال هشتم بعثت رخ داده باشد، فاصله آن با طوفان نوح برابر است با:

$$10877 - 3873 = 7004 = 68 \quad 103$$

از این رو، نظریه تکرار شق‌القمر در دو سال چهارم و هشتم بعثت تقویت می‌گردد.

طبق روایات مدت حضور نسناس‌ها بر روی زمین (قبل از خلقت انسان) ۷۰۰۰ سال بیان شده است. اگر این مدت را با مدت زندگی بشر قبل از پیامبر جمع بزنیم، دقیقاً ۱۷۳ قرن شمسی بدست می‌آید:

$$7000 + 95 \quad 114 = 173 \quad 1030689$$

در آیه ۳۰ سوره بقره می‌خوانیم: (واذ قال ربك للمليكة اني جاعل في الارض خليفه قالوا اتجعل فيها من يفسد فيها ويسفك الدما ونحن نسبح بحمدك ونقدس لك قال اني اعلم ما لا تعلمون) از این رو، بازه‌های زمانی ۷۰۰۰ ساله در تاریخ بشر و جهان نقش بسیار مهمی دارند.

۱۲-۳- یوم الزینه و غلبه موسی (ع) بر ساحران

پس از بعثت موسی (ع) و مناظره با فرعون، فرعون از موسی خواست که روزی را تعیین کند تا فرعون پس از جمع‌آوری ساحران موسی را به مبارزه بطلبد. در سوره طه آیه ۵۹ به پیشنهاد موسی برای برگزاری دعوت عمومی مردم و مشاهده نبرد ساحران با خود در روز جشن اشاره شده است: (قال موعدهم يوم الزينه وان يحشر الناس ضحي) در مورد روز برگزاری این جشن روایات متفاوتی وجود دارد. در قصص الانبياء روایتی از ابن عباس آمده است که: (روز شنبه، اول سال و نوروز آن حادثه روی داد). (جزائری، نعمت‌الله، قصص الانبياء، ترجمه مشایخ، ص ۳۷۷)

البته در بعضی روایات، روز ۱۸ ذیحجه، لحظه پیروزی حضرت بر ساحران اعلام شده است. (شیخ مفید، محمد بن محمد بن نعمان، مسار الشیعه، ص ۲۲؛ قمی، شیخ عباس، فیض العلام، ص ۱۲۵)

طبق روایات حضرت موسی در سن ۴۰ سالگی حضرت به نبوت رسیده‌اند (کاشانی، ملا فتح الله، تفسیر خلاصه منهج الصادقین، ج ۴، ص ۱۶۴). از طرفی پس از بعثت موسی و ارائه معجزات به فرعون تا یوم الزینه یک مدت کوتاهی فاصله بوده است و هدف فرعون از این مهلت جستجو در شهرها و پیدا کردن جادوگران خبره بوده است:

(قالوا ارجه واخاه وارسل فی المداین حشرین، یاتوک بکل سحر علیم) (سوره اعراف آیات ۱۱۱-۱۱۲)

در سن ۴۱ سالگی حضرت یعنی در سال ۶۵۹۶ هجری قمری (معادل ۶۲۸۷ قمری قبل هجرت) روز عاشورا منطبق بر نوروز ۴۱۵۹ شمسی قبل هجرت است.

$$۶۵۵۵+۴۱ = ۶۵۹۶$$

البته این روز شنبه نیست و پنجشنبه است و این بخش روایت ابن عباس نادرست است. در سن ۳۹ سالگی حضرت نوروز بر هجده ذیحجه منطبق است اما در این صورت بعثت حضرت باید قبل از چهل سالگی رخ داده باشد که احتمال آن قدری ضعیف است.

۱۳-۳- لحظه شکافته شدن دریا برای حضرت موسی (ع) و عبور بنی اسرائیل

از بعثت موسی تا عبور بنی اسرائیل از دریا، ۴۰ سال فاصله بوده است، یعنی این اتفاق در سن ۸۰ سالگی حضرت موسی اتفاق افتاده است. در اصول کافی از امام صادق (ع) روایت شده که فرمود: (میان دعای حضرت موسی علیه‌السلام تا غرق شدن فرعون، چهل سال طول کشید.) (کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، ترجمه کمره‌ای، جلد ۶، ص ۷۷)

چنان که قبلاً بیان شد، در حدیثی از امام علی (ع) زمان شکافته شدن دریا برای حضرت موسی، ماه ربیع الاول بیان شده است. طبق نظر یهودیان، این واقعه در ۱۵ ماه نisan (اوایل بهار) اتفاق افتاده است و از آن به بعد هر ساله از شامگاه ۱۴ نisan به مدت یک هفته با نام عید فسح (پسح) جشن گرفته می‌شود. عید پاک مسیحیان نیز در یکشنبه پس از عید فسح یهودیان برگزار می‌شود. (ویکیپدیا، واژه‌های پسح و عید پاک)

تاریخ هبوطی عبور بنی اسرائیل برابر است با:

$$۶۵۵۵+۸۰ = ۶۶۳۵$$

فاصله این واقعه تا تولد حضرت عیسی برابر است با:

$$۱۰۲۴۲-۶۶۳۵ = ۳۵ \quad ۱۰۳,۰۶۸۹$$

یعنی این واقعه دقیقاً ۳۵۰۰ سال شمسی قبل از میلاد رخ داده است. با استفاده از ابزارهای تقویمی، ۱۴ نisan سال ۲۶۱ عبری منطبق بر شنبه ۱۳ ربیع الاول ۴۲۴۸ قبل از هجرت (۶۶۳۵ هجری قمری) و ۴ فروردین ۴۱۲۱ شمسی قبل هجرت منطبق است و صحت حدیث امام علی (ع) تأیید می‌شود. به نظر می‌رسد که خروج بنی اسرائیل در نوروز رخ داده باشد و پس از طی چند روز به دریا رسیده باشند و در چهارم فروردین عبور از دریا صورت گرفته باشد، با این حال روایتی در باره زمان دقیق خروج نیافته‌ایم.

۱۴-۳- لحظه اشغال مسجد الاقصی توسط صهیونیست ها

در ۷ ژوئن ۱۹۶۷ میلادی منطبق بر ۲۸ صفر ۱۳۸۷ هجری (معادل ۱۲۲۶۹ هبوطی) و ۲۸ ایار ۵۷۲۷ عبری، بیت المقدس توسط سربازان اسرائیلی اشغال گردید. نکته جالب این سال آن است که با تولد حضرت بعقوب (ع) و شروع قوم بنی اسرائیل و همچنین با تولد حضرت سلیمان (ع) ارتباط جالبی دارد:

$$۱۲۲۶۹ - ۵۵۶۹ = ۶۷ \quad ۱۰۰ = ۶۵ \quad ۱۰۳۰۶۸۹$$

$$۱۲۲۶۹ - ۷۲۶۸ = ۵۰۰۰ + [۱]$$

یعنی در این سال، قدمت بنی اسرائیل دقیقاً ۶۵۰۰ سال شمسی است و فاصله آن تا تولد حضرت سلیمان (ع) دقیقاً ۵۰۰۰ سال قمری است.

نتیجه حاصل از این محاسبه آن است که حوادث تاریخی قرون اخیر و حوادث آخرالزمان نیز می‌تواند تناظری با وقایع تاریخ انبیا داشته باشد. در بسیاری از سایت‌های خبری و مذهبی اشغال بیت المقدس توسط اسرائیل را تأویل آیه ۷ سوره اسراء می‌دانند: (ان احسنتم احسنتم لانفسکم وان اساتم فلها فاذا جا وعد الاخره لیسوا وجوهکم ولیدخلوا المسجد کما دخلوه اول مره ولیتبروا ما علوا تتبیرا)

۴- قوانین اساسی قابل تعمیم بر تاریخ انبیا و تاریخ بشر

با توجه به نکات مطرح شده در فصل قبل، دو قانون اساسی تاریخ انبیا قابل استخراج است. بنا به تعریف، ۱۰۰ سال، ۱۰۳ سال، ۱۱۴ و ۱۰۳،۰۶۸۹ سال قمری را قرن قمری، قرن شمسی صحیح، قرن شمسی دقیق و قرن عظیم می‌نامیم و نصف این مقادیر را نیم قرن می‌گوییم.

قانون فاصله: برای هر دو فرد مرتبط (از لحاظ نسب یا رفتار)، فاصله تولد نفر اول تا وفات نفر دوم (و یا وفات نفر اول تا تولد نفر دوم) با انحراف کمی (عمدتاً کمتر از یک سال)، ضربی از نیم قرن شمسی دقیق، شمسی صحیح، قمری یا عظیم خواهد بود. این قانون برای دو واقعه مهم و مرتبط نیز برقرار است. عمده‌تاً فاصله تولد رئیس یک قوم تا اجل (انقراض، عذاب، بلا و ...) آن قوم نیز از این قانون تبعیت می‌کند. در مواردی برای اسامی ذکر شده در یک آیه یا سوره از این قانون تبعیت می‌کنند.

قانون بقای عمر: جمع عمر یک خانواده، چند نفر که ارتباط (نسبی یا رفتاری) بالایی دارند و یا چند قوم وابسته، با انحراف کمی (عمده‌تاً کمتر از یک سال)، ضربی از نیم قرن شمسی دقیق، شمسی صحیح، قمری یا عظیم خواهد بود. در مواردی، علاوه بر جمع عمر، جمع تاریخ تولد (با تقویم هبوطی)، جمع تاریخ وفات و یا جمع تاریخ ازدواج آن گروه نیز از این قانون تبعیت می‌کند. در مواردی اسامی موجود در یک آیه یا سوره قرآن از این قانون تبعیت می‌کنند.

بر اساس این قوانین، امکان محاسبه و تخمین بسیاری از معماهای تاریخ انبیا فراهم می‌گردد. بعضی از این معماها که در فرصت آتی باید به آنها پرداخته شود، عبارتند از:

- (۱) نسب نامه پیامبر اکرم (ص) و روابط ریاضی حاکم بر تولد و وفات اعضای این شجره طیبه
- (۲) تاریخ تولد و وفات سایر انبیا و اوصیاء،
- (۳) زنان مهم تاریخ بشر و تاریخ ولادت، ازدواج، وفات و نسب آنها از جمله مادران اهل بیت و همسران پیامبر
- (۴) مادران اهل بیت وارث و ناقل نژاد پادشاهان و علم انبیا، اوصیاء و حکما (بسطة فی العلم و الجسم)، هفت شاهزاده مهم تاریخ در ظاهر کنیز و ام ولد (به همراه نکات ریاضی سال تولد، ازدواج و وفات آنها)
- (۵) علت اشاره قرآن به پسر لقمان، دو دختر شعیب و دختران لوط
- (۶) نکات ریاضی آیات و سوره های حاوی نام چندین پیامبر

- (۷) عاشورا، عید قربان، عید غدیر و دحو الارض در گذر تاریخ ماقبل اهل بیت
 (۸) نوروز و مهرگان‌های مهم تاریخ بشر و تفسیر یوم الزینه در قرآن
 (۹) تاریخ شروع اقوام بعد از نوح (و زمان تولد و وفات فرزندان و نوادگان نوح)
 (۱۰) تاریخ دقیق عذاب اقوام مختلف و ستمگران مشهور (مانند نمرو، فرعون، قارون، جالوت و ...)
 (۱۱) تاریخ بناهای مهم تاریخ (کعبه، مسجد الاقصی، مسجد کوفه، قبه الرمان، سد مأرب و سد ذوالقرنین)
 (۱۲) نکات ریاضی خواب یوسف و تاریخ ولادت و وفات فرزندان یعقوب
 (۱۳) تناظر فرزندان هارون و امام علی (ع)
 (۱۴) زمان وقوع معجزه‌های مهم تاریخ: نزول قرآن، شق القمر، خروج شتر صالح، عصای موسی، تابوت سکیه و ...
 (۱۵) گنج‌های مدفون شده برای امام زمان (باغ ارم شداد، گنج قارون، کاخ سلیمان و ...)
 (۱۶) نزول ۱۰۴ کتاب آسمانی در ماه رمضان
 (۱۷) تاریخ معراج پیامبران و ارتباط آن با معراج رسول (ص)
 (۱۸) رد الشمس امام علی(ع)، یوشع و سلیمان نبی
 (۱۹) تاریخ ولادت خضر نبی و زمان دیدار وی با موسی و ذوالقرنین
 (۲۰) ذوالقرنین و گردش وی به دور تمام قاره‌های جهان هزار(ان) سال قبل از کوروش و اسکندر
 (۲۱) صحت ادعای انجمن زردشتیان مبنی بر وفات زردشت در سال ۱۶۹۱ قبل میلاد
 (۲۲) ارتباط سه مومن مهم تاریخ (مومن آل فرعون، مومن آل یاسین و امام علی(ع))
 (۲۳) ارتباط سه عمران مهم تاریخ (مومن آل فرعون، مومن آل یاسین و امام علی(ع))

۵- نتیجه گیری

در این مقاله با تطبیق آیات قرآن و روایات اسلامی، روایات اهل کتاب و گزاره‌های تاریخی، دو قانون اساسی حاکم بر تاریخ بشر (و علی‌الخصوص بر تاریخ انبیا و اهل بیت) با نام قانون فاصله و قانون بقای عمر استخراج گردید. طبق این قوانین فاصله وقایع و جمع عمرها، بر اساس ضرایبی از قرون قمری (۱۰۰ ساله)، شمسی صحیح (۱۰۳ ساله)، شمسی دقیق (۱۰۳,۰۶۸۹ ساله) و عظیم (۱۱۴ ساله) قابل بیان هستند.

بر اساس این قوانین، تقویمی با حدود پنجاه نقطه مهم تاریخ انبیا و اولیا تهیه گردیده است و با تقویم هبوطی، هجری قمری، هجری شمسی، میلادی و عبری تطبیق داده شده است (جدول ۶). در این مقاله به بررسی این ردیفها پرداخته شد. در صورت اعتبار تقویم حاضر و استفاده از قوانین استخراج شده، امکان رفع بسیاری از ابهامات تاریخ بشر و بررسی صحت و سقم بسیاری از احادیث و روایات متناقض تاریخی به وجود خواهد آمد و می‌توان به اسراری از تاریخ دست یافت که در هیچ گزاره تاریخی و روایی اعلام نشده و یا اینکه اعلام شده اما بر اثر تحریفات تعمدی از بین رفته‌اند. البته به علت سیال بودن معادلات، اعتبار یک نقطه جدید به تعدد معادلات مختلف با ضرایب قرون مشخص شده بر می‌گردد و پس از تعیین یک نقطه باید با شواهد تاریخی دیگر و منابع روایی تطبیق داده شود تا نهایتاً آن نقطه با قطعیت بالایی در جای خود قرار گیرد.

جدول ۶- تقویم نقاط مهم تاریخ انبیا و اولیاء (ع)

روز تقویم هجری قمری	میلادی	هجری	هبوطی	واقعه تاریخی
؟ / اول ذیقعدہ / ۹ ذیحجه (جمعه عرفه)	-۹۹۳۷	-۱۰۸۸۳	•	تولد آدم ابوالبشر (ع) / هبوط / پذیرش توبه

هفتم ذیقعدہ - ۹۹۵۴ (و یا ۲ یا ۱۱ محرم - ۹۹۵۳)	۹۳۰	-۹۹۵۳	-۹۰۳۵	وفات آدم
	۱۹۳۰	-۸۹۵۳	-۸۰۶۵	تولد نوح (ع)
	۲۷۸۱	-۸۱۰۲	-۷۲۳۹	شروع هدایت قوم نوح
	۳۶۷۳	-۷۲۱۰	-۶۳۷۳	شروع کار ساخت کشتی نوح
	۳۷۳۰	-۷۱۵۳	-۶۳۱۸	پایان هدایت قوم نوح
روز ۲۲ ربیع الاول / اول رجب / هجدهم ذیحجه	۳۸۷۳	-۷۰۱۰	-۶۱۷۹	شروع طوفان / سوار شدن به کشتی / پایان طوفان نوح
	۴۳۸۰	-۶۵۰۳	-۵۶۸۸	وفات نوح
روز ۲۵ ذیقعدہ (دحو الارض) یا اول ذیحجه	۵۳۸۰	-۵۵۰۳	-۴۷۱۷	تولد حضرت ابراهیم (ع)
روز ۱۹ ذیقعدہ / ۱۸ (یا ۲۵) ذیحجه	۵۴۱۵	-۵۴۶۸	-۴۶۸۳	شکستن بتها بدست حضرت ابراهیم / نجات از آتش
چهارم محرم / ۲۹ جمادی الاول	۵۴۶۱	-۵۴۲۲	-۴۶۳۹	تولد اسماعیل (ع)
روز ۱۹ ذیقعدہ	۵۴۶۶	-۵۴۱۷	-۴۶۳۴	تولد اسحاق (ع)
دهم ذیحجه	۵۴۷۲	-۵۴۱۱	-۴۶۲۸	ذبح اسماعیل (مرکز تاریخ انبیاء)
	۵۵۵۵	-۵۳۲۸	-۴۵۴۷	وفات ابراهیم
روز ۲۳ جمادی الثانی	۵۵۶۹	-۵۳۱۴	-۴۵۳۴	تولد یعقوب (ع)
	۵۵۸۱	-۵۳۰۲	-۴۵۲۲	وفات اسماعیل
	۵۶۴۶	-۵۲۳۷	-۴۴۵۹	وفات اسحاق
	۵۶۵۵	-۵۲۲۸	-۴۴۵۰	تولد یوسف (ع)
روز ۱۵ جمادی الاول؟ (در نقلها سوم محرم)	۵۶۶۷	-۵۲۱۶	-۴۴۳۹	نجات یوسف از چاه
روز ۲۵ ذیحجه / ؟	۵۶۸۷	-۵۱۹۶	-۴۴۱۹	بینایی چشم یعقوب / دیدار یعقوب و یوسف در مصر
	۵۶۸۹	-۵۱۹۴	-۴۴۱۷	وفات یعقوب
	۵۷۷۵	-۵۱۰۸	-۴۳۳۴	وفات یوسف
ششم رمضان / ۳۰ شوال	۶۵۵۵	-۴۳۲۸	-۳۵۷۷	تولد موسی بن عمران (ع) / بازگشت موسی به دامن مادر
	۶۵۸۳	-۴۳۰۰	-۳۵۵۰	هجرت موسی به مدین
هفتم محرم	۶۵۹۵	-۴۲۸۸	-۳۵۳۸	بعثت موسی
دهم محرم (یا ۲۹ شوال یا ۱۸ ذیحجه)	۶۵۹۶	-۴۲۸۷	-۳۵۳۷	یوم الزینه (روز پیروزی موسی بر ساحران)
دهم تا ۱۴ ربیع الاول	۶۶۳۵	-۴۲۴۸	-۳۵۰۰	هجرت بنی اسرائیل از مصر و عبور از دریا
روز ۲۱ یا ۲۰ رمضان	۶۶۸۱	-۴۲۰۲	-۳۴۵۵	وفات موسی
	۷۱۸۱	-۳۷۰۲	-۲۹۷۰	تولد داود (ع)
	۷۲۶۸	-۳۶۱۵	-۲۸۸۵	تولد سلیمان (ع)

وفات داود	۷۲۸۱	-۳۶۰۲	-۲۸۷۳	
وفات سلیمان	۷۹۸۰	-۲۹۰۳	-۲۱۹۵	
ولادت حضرت عیسی (ع)	۱۰۲۴۲	-۶۴۱	۱	سه شنبه ۲۶ جمادی الاول یا ۲۵ ذیقعدہ
عروج حضرت عیسی	۱۰۲۷۵	-۶۰۸	۳۳	روز ۲۱ رمضان
شروع خواب اصحاب کهف	۱۰۳۰۱	-۵۸۲	۵۸	
پایان خواب اصحاب کهف	۱۰۶۱۰	-۲۷۳	۳۵۸	
ولادت نبی مکرم اسلام (ص)	۱۰۸۳۰	-۵۳	۵۷۱	روز ۱۷ محرم / هفدهم ربیع الاول
ولادت حضرت امیرالمومنین (ع)	۱۰۸۵۹	-۲۴	۶۰۰	سیزدهم رجب
بعثت پیامبر / نزول دفعی قرآن	۱۰۸۷۰	-۱۳	۶۱۰	روز ۲۷ رجب / شب ۲۳ (یا ۱۹) رمضان
احتمال اول شق القمر (هفت هزار سال پس از طوفان)	۱۰۸۷۳	-۱۰	۶۱۳	جمعه ۱۴ ذیحجه
ولادت حضرت فاطمه زهرا(س) نه ماه پس از معراج	۱۰۸۷۵	-۸	۶۱۵	روز ۲۰ جمادی الثانی
احتمال دوم شق القمر	۱۰۸۷۸	-۵	۶۱۸	شب ۱۴ ذیحجه
هجرت پیامبر از مکه به مدینه	۱۰۸۸۳	۱	۶۲۳	هشتم ربیع الاول، قبا و دوازدهم ربیع، مدینه
ولادت امام حسن (ع)	۱۰۸۸۵	۳	۶۲۵	پانزدهم رمضان
ولادت امام حسین (ع)	۱۰۸۸۶	۴	۶۲۶	سوم شعبان
شهادت نبی (ص) و حضرت فاطمه (س)	۱۰۸۹۳	۱۱	۶۳۳	روز ۲۸ صفر / سوم جمادی الثانی
شهادت حضرت علی (ع)	۱۰۹۲۲	۴۰	۶۶۱	روز ۲۱ رمضان
شهادت امام حسن (ع)	۱۰۹۳۲	۵۰	۶۷۰	روز هفتم یا ۲۸ صفر
عاشورا (شهادت امام حسین (ع))	۱۰۹۴۳	۶۱	۶۸۱	دهم محرم
ميلاد مولانا صاحب الزمان (ع)	۱۱۱۳۷	۲۵۵	۸۶۹	جمعه پانزدهم شعبان
شهادت امام حسن عسکری (ع) / شروع غیبت صغری	۱۱۱۴۲	۲۶۰	۸۷۴	هشتم ربیع الاول
شروع غیبت کبری	۱۱۲۱۱	۳۲۹	۹۴۱	چهارم شوال یا ۱۵ شعبان
:				
ورود اسرائیلی ها به مسجد الاقصی	۱۲۲۶۹	۱۳۸۷	۱۹۶۷	بیست و هشتم صفر
:				

مراجع

منابع فارسی:

- (۱) ابن بابویه، محمد بن علی. (قرن ۴ ق). امالی شیخ صدوق. ترجمه: آیت الله محمد باقر کمره‌ای. (۱۳۷۶). تهران: انتشارات کتابچی
- (۲) اشکوری، محمد بن علی. (قرن ۱۱ ق). تفسیر شریف لاهیجی. (۱۳۷۳). تهران: دفتر نشر داد
- (۳) بروجردی، آیت الله محمد ابراهیم. (۱۳۴۰ ش). تفسیر جامع. (۱۳۶۶). تهران: انتشارات صدر
- (۴) جزائری، سید نعمت‌الله. (۱۱۱۲ ق). قصص الأنبياء (قصص قرآن). ترجمه: فاطمه مشایخ. (۱۳۸۱). تهران: انتشارات فرحان
- (۵) حسینی طهرانی، علامه سید محمد حسین. (۱۴۲۹ ق). معاد شناسی. تهران: انتشارات علامه طباطبایی
- (۶) رسولی محلاتی، سید هاشم. (۱۳۰۸). درسهایی از تاریخ تحلیلی اسلام. تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- (۷) طبرسی، حسن بن فضل. (قرن ۶ ق). مجمع البیان. ترجمه: محمد مفتح. تهران: انتشارات فراهانی
- (۸) طبرسی، حسن بن فضل. (قرن ۶ ق). مکارم الأخلاق. ترجمه: سید ابراهیم میرباقری. (۱۳۸۱). تهران: انتشارات فراهانی
- (۹) قمی، شیخ عباس. فیض العلام فی عمل الشهور و وقایع الایام. (۱۳۹۱). تهران: انتشارات برهان صادق
- (۱۰) قمی، شیخ عباس. (۱۳۴۴ ق). کلیات مفاتیح الجنان. مترجم: موسوی دامغانی. تهران: انتشارات قدیانی
- (۱۱) کاشانی، ملا فتح الله. (قرن ۱۰ ق). تفسیر خلاصه منهج الصادقین. تحقیق: آیت الله حسن زاده آملی. قم: موسسه بوستان کتاب
- (۱۲) کاشانی، ملا فتح الله. (قرن ۱۰ ق). تفسیر منهج الصادقین فی الزام المخالفین. مصحح: آیت الله ابوالحسن شعرانی. تهران: دارالکتب الاسلامیه
- (۱۳) کلینی، محمد بن یعقوب. (قرن ۴ ق). اصول کافی. ترجمه: آیت الله محمد باقر کمره‌ای. (۱۳۷۵). قم: انتشارات اسوه
- (۱۴) مرعشی نجفی، آیت الله سید مهدی. (معاصر). حوادث الایام. (۱۳۸۵). قم: انتشارات تولی
- (۱۵) معرفت، آیت الله محمد هادی. (۱۳۸۱). علوم قرآنی. تهران: موسسه فرهنگی تمهید
- (۱۶) مکارم شیرازی، آیت الله ناصر و دیگران. (معاصر). تفسیر نمونه. (۱۳۷۳). تهران: دارالکتب الاسلامیه
- (۱۷) موسوی، سید مرتضی. (۱۳۸۸). تاریخ انبیاء از آدم خلیفه الله تا خاتم رسول الله. تهران: انتشارات پرتو خورشید
- (۱۸) واقدی، محمد بن سعد. (قرن ۲ و ۳ ق). الطبقات الکبری. ترجمه: محمود مهدوی دامغانی. (۱۳۷۴). تهران: انتشارات فرهنگ و اندیشه
- (۱۹) انجیل لوقا

Available from:

<http://www.kalameh.com/Pages/ArticleDetails.aspx?ArticleID=849>

accessed Nov. 18, 2018

(۲۰) ویکیپدیا، واژه (پسح)

Available from: <http://en.wikipedia.org/wiki/Passover>

accessed Nov. 18, 2018

(۲۱) ویکیپدیا، واژه (تپه حسنلو)

Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/Teppe_Hasanlu

accessed Nov. 18, 2018

(۲۲) ویکیپدیا، واژه (حرکت تقدیمی)

Available from: <http://en.wikipedia.org/wiki/Precession>
accessed Nov. 18, 2018

(۲۳) ویکیپدیا، واژه (عید پاک)

Available from: <http://en.wikipedia.org/wiki/Easter>
accessed Nov. 18, 2018

(۲۴) ویکیپدیا، واژه (فرگشت انسان)

Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/Human_evolution
accessed Nov. 18, 2018

(۲۵) ویکیپدیا، واژه (گاهشمارى هجرى خورشیدی)

Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/Solar_Hijri_calendar
accessed Nov. 18, 2018

(۲۶) ویکیپدیا، واژه (گاهشمارى هجرى قمرى)

Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/Islamic_calendar
accessed Nov. 18, 2018

(۲۷) ویکیپدیا، واژه (مسیحیت)

Available from: <http://en.wikipedia.org/wiki/Christianity>
accessed Nov. 18, 2018

منابع عربی:

(۲۸) بحرانی، هاشم بن سلیمان. (قرن ۱۲ ق). البرهان فی تفسیر القرآن. تصحیح: واحد تحقیقات بنیاد بعثت. قم: مؤسسه بعثه

(۲۹) بحرانی، یوسف بن احمد. (قرن ۱۲ ق). الحدائق الناضرة فی أحكام العترة الطاهرة. قم: مؤسسه انتشارات اسلامی (۱۴۰۵ ق)

(۳۰) فیض کاشانی، ملا محسن. (قرن ۱۱ ق). تقویم المحسنین فی معرفه الساعات و الشهور و السنین. تهران: دارالکتب الاسلامیه (۱۳۹۴)

(۳۱) قمی، شاذان بن جبریل. (قرن ۷ ق). الفضائل. قم: انتشارات الشریف الرضی (۱۳۶۳)

(۳۲) مجلسی، محمد باقر. (قرن ۱۱ ق). بحار الانوار. تحقیق و تعلیق: سید جواد علوی. تهران: دارالکتب الاسلامیه

(۳۳) مفید، محمد بن محمد بن نعمان. (قرن ۴ ق). مسار الشیعه فی مختصر تواریخ الشریعه. قم: المؤتمر العالمی لألفیه الشیخ المفید (۱۴۱۳ ق)

منابع لاتین:

(۳۴) Meiliken, Ezra Jeff. The Divine Calendar. 2007.

Available from:

<https://www.scribd.com/document/203618474/Divine-Calendar-7>

accessed Nov. 18, 2018

(۳۵) Rose, Jeffrey I. (2010). New Light on Human Prehistory in the Arabo-Persian Gulf Oasis. Current Anthropology 51, pp. 849–83

نرم افزارها:

(۳۶) تقویم پژوهش های ایرانی

Available from: <http://ghiasabadi.com/calendar/>

accessed Nov. 18, 2018

(۳۷) تقویم جهانی جامع

Available from: aelaa.net/Tal/Fa/Monajjem/TaqwimJahaani.aspx

accessed Nov. 18, 2018